

Motion till riksdagen

1989/90:N321

av Karin Starrin och Gunilla André (båda c)

Premiesättningen på pensionsförsäkringar

I vårt samhälle finns en strävan att alla människor skall behandlas lika. Denna strävan tar sig bl.a. uttryck i lagar och lagstadganden på olika områden som syftar till att skapa så rättvisa förhållanden som möjligt mellan kvinnor och män. 1980 antogs en FN-konvention som gick ut på att avskaffa all diskriminering mot kvinnor.

På alla områden råder dock inte full jämställdhet. Vi vill här belysa den otidsenliga uppdelning som råder vad gäller premiesättning för pensionsförsäkringar och den diskriminering som kvinnor drabbas av i detta hänseende.

Enligt försäkringsrörelselagen måste försäkringsbolagen vid fastställande av premier rätta sig efter den s.k. skälighetsprincipen. Denna princip innebär att beräkningar görs utifrån olika riskgrupper. Män och kvinnor utgör varsin riskgrupp med hänsyn till att medellivslängden skiljer så pass mycket. Detta innebär i praktiken att kvinnor som statistiskt sett har lägre dödsrisk får betala högre premie.

Vi är medvetna om att statistiken talar sitt tydliga språk. Kvinnor lever längre än män. Vad vi reagerar mot är den uppenbara diskriminering som detta för med sig. Det kan aldrig försvaras att kvinnor skall missgynnas genom en sådan uppdelning.

Vi frågar oss varför just det förhållandet att det är en kvinna eller man som tecknat försäkringen skall avgöra premiens storlek. Om lagstiftaren varit ute efter att sätta olika grupper mot varandra hade det även varit möjligt att göra en riskbedömning utifrån en rökares/icke rökares perspektiv. Även här torde statistiken kunna klarlägga rökares i allmänhet kortare livslängd. En annan möjlighet vore att jämföra alkoholister/icke alkoholister.

Sådana jämförelser och kategoriseringar människor emellan är något som inte hör hemma i ett demokratiskt samhälle!

I USA var debatten i denna fråga som mest intensiv för ca 20 år sedan. Kvinnornas kamp kröntes med framgång. Det finns numera ett domstolsbeslut på att det är könsdiskriminering att tillämpa sådana regler som svenska försäkringsbolag gör.

Nu är det dags att rätta till missförhållandet i vårt eget rättssystem. Från olika håll påtalas vikten av en snar förändring. Ett antal anmälningar har kommit in till jämställdhetsombudsmannen som i dagarna kallat till sig bl.a. försäkringsinspektionen för samtal.

Som vi ser det måste förändringar ske på många plan. Det är i första hand

en politisk fråga. En lagändring måste till i försäkringsrörelselagen vad gäller den ovan nämnda skälighetsbedömningen. Det räcker dock inte med det. Försäkringsbolagen måste i sin tillämpning utgå ifrån andra kriterier.

Mot. 1989/90
N321

En annan aspekt som bör beaktas i sammanhanget är den stora andel kvinnor som idag tecknar försäkringar. Försäkringsbolagen är sedan en längre tid tillbaka särskilt intresserade av att locka kvinnor att teckna försäkringar. Informationen om vilka villkor som gäller är dock bristfällig. Det krävs en tydligare information om försäkringsbolagens villkor och detta är särskilt betydelsefullt så länge den nu rådande diskrimineringen råder.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär ett förslag på en förändring av försäkringsrörelselagen i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 25 januari 1990

Karin Starrin (c)

Gunilla André (c)